

تاسو څه کولای شئ!

RABIES (ریبیز)

او د حیواناتو چیچلو

خپلو سپو او پیشوگانو ته د RABIES (ریبیز) واکسین ورکړئ او له خپل څارویو ډاکټر څخه د هغو نورو حیواناتو لپاره د RABIES (ریبیز) واکسین په اړه پوښتنه وکړئ چې ستاسو ملکیت دي. حیوانات د RABIES (ریبیز) څخه ساتل، هم هغوی او هم د هغوی شاوخوا خلک خوندي ساتي. د ویرجینیا د قانون له مخې، سپي او پیشوگان باید د RABIES (ریبیز) واکسین ترلاسه کړي.

که ستاسو کورنی حیوان د کوم وحشي حیوان له خوا برید شوی یا چیچل شوی وي، نو دا پېښه خپل سیمه ییز د عامې روغتیا ادارې یا د حیواناتو د ساتنې چارواکو ته راپور کړئ.

محدود کړئ خپل حیوانات یوازې د خپلې ملکیت په حدودو کې وساتئ. خپل کورني حیوانات مه پرېږدئ چې په آزاده توګه وګرځي. د دې لپاره چې بی صاحبې او وحشي حیوانات ستاسو کور ته راجذب نه شي، کثافات په خوندي ډول پټ وساتئ او د حیواناتو خواړه دننه وساتئ.

هیڅکله هم وحشي حیوانات د کورنیو حیواناتو په توګه مه ساتئ. له بی صاحبې کورنیو حیواناتو یا وحشي حیواناتو سره مه نږدې کېږئ.

که تاسو فکر کوئ چې کوم وحشي حیوان مرستې ته اړتیا لري، نو د لارښوونې لپاره له د ویرجینیا د وحشي ژوند د سرچینو له ادارې یا له جواز لرونکي د وحشي حیواناتو د بیا رغونې له کارپوه سره اړیکه ونیسئ www.dwr.virginia.gov.

بی صاحبې کورني حیوانات، په ځانګړې توګه که ناروغ یا ټپیان ښکاري، باید د سیمه ییزو د حیواناتو د ساتنې چارواکو ته راپور شي.

د نورو معلوماتو لپاره

له خپل سیمه ییز د عامې روغتیا له ادارې سره اړیکه ونیسئ یا دا وېبپاڼه وګورئ:

www.vdh.virginia.gov/animal-contact-human-health/rabies-control/

تازه شوی: سپټمبر 2025

VDH VIRGINIA
DEPARTMENT
OF HEALTH

چیچل او ستاسو کورنی حیوان

که ستاسو کورنی حیوان څوک وچیچي:

1. د چیچلو پېښه خپل سیمه ییز د عامې روغتیا ادارې یا د حیواناتو د ساتنې دفتر ته راپور کړئ. که ستاسو کورنی حیوان سپی، پیشو یا نولۍ وي، نو ښايي له تاسو وغوښتل شي چې حیوان بند وساتئ او د 10 ورځو لپاره یې په دقت وڅارئ.
2. هغه کس ته ووايئ چې چیچل شوی وي، خپل زخم په ښه ډول ومینځي او سمدستي طبي پاملرنه ترلاسه کړي.
3. د خپل څارویو ډاکټر سره وګورئ ترڅو وګورئ چې ستاسو د څارویو واکسینونه تازه دي.
4. خپل کورنی حیوان مه پرېږدئ چې له ستاسو د ملکیت له ساحې بهر وګرځي، او خپل حیوان بل چاته مه ورکړئ. دا باید د سیمه ییزو چارواکو د څارنې لپاره موجود وي.
5. خپل کورنی حیوان تر هغو مه وژنئ (مه یې د مرګ خوب ته اړوئ) څو پورې چې د عامې روغتیا چارواکو تاسو ته اجازه نه وي درکړي.
6. د سپارښتنې شوي څارنې دورې وروسته، که ستاسو څاروي د RABIES اوسنۍ واکسین نه وي ترلاسه کړی، نو باید د RABIES په وړاندې واکسین شي.

که تاسو فکر کوئ چې ستاسو کورنی حیوان د RABIES (ریبیز) سره تماس لري:

1. د دې بروشر د "که تاسو وچیچل شئ" په برخه کې ورکړل شويو لارښوونو تعقیب کړئ، څو هغه حیوان ونیسئ یا وپېژنئ چې ښايي ستاسو کورنی حیوان یې د RABIES (ریبیز) سره تماس کړی وي.
2. د نورو لارښوونو لپاره له خپل سیمه ییز د عامې روغتیا ادارې یا د حیواناتو د ساتنې دفتر سره اړیکه ونیسئ.
3. د زخم د پاملرنې د سلا لپاره او د خپل کورني حیوان د واکسین د وضعیت د کتنې لپاره له خپل څارویو ډاکټر سره اړیکه ونیسئ.

کورني حیوانات د وحشي حیواناتو له تماس وروسته په RABIES (ریبیز) اخته کېدای شي.

RABIES (ریبیز) - حقایق

RABIES (ریبیز) یوه وژونکي ناروغي ده چې د یو وایرس له امله رامنځته کېږي، کوم چې د عصبي نظام برید کوي. دا نږدې تل وژونکي وي، تر هغه چې د نښو له څرگندېدو مخکې مخنیوی کوونکي درملنه ترسره نه شي. له تماس وروسته سمدستي طبي پاملرنه ترلاسه کول پېر مهم دي!

RABIES (ریبیز) وایرس د لیونو حیواناتو په لارو او دماغ کې موجود وي. دا د چیچلو له لارې، یا کله چې د لارو یا دماغ نسجونه سترگو، پوزي، خولي یا پرانستي زخم ته داخل شي، انتقالېدلی شي. RABIES (ریبیز) د وینې، فاضله مواد، ادرار یا یوازې د حیوان د لمس کولو له لارې نه انتقالېږي.

د RABIES (ریبیز) اخته حیوان ښايي په ظاهره عادي چلند ولري. تاسو یوازې په کتو سره نه شي ویلای چې یو حیوان RABIES (ریبیز) لري که نه!

یوازې ټي لرونکي حیوانات په RABIES (ریبیز) اخته کېدای شي؛ مرغان، ماهیان، رېنګېدونکي او دوه اوبه موجودات لکه چيښي پرې نه اخته کېږي. هغه وحشي حیوانات چې ډېرې وخت د RABIES (ریبیز) سره تشخیص کېږي، راګون، سکک او ګیډرونه دي. پېشوګان هغه کورني حیوانات دي چې ډېر وخت د RABIES (ریبیز) سره تشخیص کېږي. خرګوشان او وري ژوي (لکه ګډي، مورکان او موری) ډېر لږ په RABIES (ریبیز) اخته کېږي.

په پېشوګانو، سپو، نولۍ او ځینو څارویو کې د RABIES (ریبیز) مخنیوی د واکسین له لارې کېدای شي. که څه هم ستاسو په سیمه کې د وحشي حیواناتو لپاره د RABIES (ریبیز) د کنټرول د پروګرام برخه کې شفاهي واکسین کارول کېږي، تاسو باید لا هم خپلو کورنیو حیواناتو ته د RABIES (ریبیز) واکسین ورکړئ او د هغوی واکسینونه تل تازه وساتئ.

چیچل د RABIES (ریبیز) د خپرېدو تر ټولو عامه لاره ده!

د ښاپېرک شاوخوا ځانګړې پاملرنه

که څه هم ښاپېرک په چاپېریال کې مهم رول لري، خو په امریکا کې د انسانانو د RABIES (ریبیز) ډېری وروستي پېښې د ښاپېرکو له امله رامنځته شوي دي. د چیچلو د مخنیوي لپاره، له ښاپېرکو سره نېغ په نېغه تماس مه نیسئ، په ځانګړې توګه له هغو ښاپېرکو سره چې د ورځې فعال وي یا الوت نه شي کولای.

خلک له ښاپېرکو څخه د RABIES (ریبیز) سره اخته کېدای شي، پرته له دې چې پوه شي هغوی چیچل شوي دي. که تاسو په یوه خونه کې ښاپېرک ومومئ، نو که څه هم ښکاره د چیچلو زخم نه وي، بیا هم باید طبي مشوره واخلئ، په ځانګړې ډول که په خونه کې وي.

- ❖ یو ویده کس
- ❖ یو کوچنی ماشوم چې تر څارنې لاندې نه وي
- ❖ هغه کس چې ذهني یا فزیکي ستونزې ولري
- ❖ مست یا نشه‌يي کس

هغه ښاپېرک چې ښايي خلکو یا حیواناتو ته د RABIES (ریبیز) د انتقال سبب شوي وي، باید په خوندي ډول راټولي شي خو د ازموینې لپاره وکارول شي (یا لږ تر لږه خوشې نه شي).

ښاپېرک د کرکیو او دروازو په بندولو سره په یوه خونه کې بندي ساتل کېدای شي. که تاسو خپله ښاپېرک نیسئ، نو باید ډېر احتیاط وکړئ — دستکشي واغونډئ او یو کانټینر (لکه د کافي ډبیه یا بکس) وکاروئ خو پر چمګاډر یې کیردئ، بیا د کانټینر او ښاپېرک ترمنځ د کارت بورډ یوه ټوټه نښاسئ او خوندي یې کړئ. د ازموینې او طبي پاملرنې د سلا لپاره له خپل سیمه‌ییز د عامې روغتیا له ادارې سره اړیکه ونیسئ. د سیمه‌ییز د عامې روغتیا د ادارو لېست په لاندې وېب‌پاڼه کې موندل کېدای شي

vdh.virginia.gov/local-health-districts/

RABIES (ریبیز) هر کال په ټوله نړۍ کې زرګونه خلک وژني!

که تاسو وچیچل شی

مه وپېږئ... خو د چیچلو پېښه هېڅکله هم له پامه مه غورځوئ. د انتان د خطرې د کمولو لپاره، زخم په صابون او ډېرو اوبو سره ښه پاک ومینځئ. لکه څنګه چې تاسو د هر زخم لپاره لومړنۍ طبي مرسته ورکړئ، همداسې لومړنۍ مرسته ورکړئ.

که دا په خوندي ډول ترسره کېدای شي، هغه حیوان ونیسئ یا محدود یې کړئ چې تاسو یې چیچلي یاست، او که نه، نو لږ تر لږه د ټېښتې مخکې یې وپېژنئ. حیوان مه هڅئ چې پورته یې کړئ. که حیوان د چا ملکیت وي، د مالک نوم او د اړیکې معلومات ترلاسه کړئ. د نورو لارښوونو لپاره له خپل سیمه‌ییز د عامې روغتیا له ادارې یا د حیواناتو د ساتنې له دفتر سره اړیکه ونیسئ.

د هر هغه حیوان سر مه زیانمنوئ چې ښايي د RABIES (ریبیز) د ازموینې لپاره اړتیا وي. د ازموینې لپاره به دماغ ته اړتیا وي.

سمدستي خپل ډاکټر خبر کړئ او تشریح کړئ چې تاسو څنګه چیچل شوي یاست. خپل ډاکټر ته ووايئ چې آیا د چیچلو پېښه سیمه‌ییزو چارواکو ته راپور شوي ده که نه. ستاسو ډاکټر ښايي له د روغتیا له ادارې سره اړیکه ونیسي ترڅو دا وڅېړي چې آیا تاسو ته د RABIES (ریبیز) د واکسین لړۍ پیل ته اړتیا ده که نه، او د چیچلو له پېښې سره اړوند نورې اندېښنې به هم درسره حل کړي. د RABIES (ریبیز) درملنه کې نور د نس په برخه کې سنتي نه لګول کېږي، ډېری سنتي په لاس کې لګول کېږي.

راپور کړئ د چیچلو پېښه خپل سیمه‌ییز د عامې روغتیا ادارې ته.